

SAL I XEIXA

PUBLICACIÓ MENSUAL DEL TERME DE SANTANYÍ

ANY 1 - Núm. 2 - Agost 1984 - PREU: 100 Pts.

SEGUEIXEN LES FESTES

Portopetro

Es Llobards

Cala d'Or

S'Alqueria Blanca

Fotos: Joan Pinya, Jaume Bordoy i C.A.

FABRICA DE QUESOS

GRIMALT

QUESO MALLORQUIN

GRASO Y SEMI GRASO

TAMAÑOS NORMAL Y MINI

TIPO EDAM

C/. Escuelas, s/n

Tel. 65 39 14

ES LLOMBARDS

SANTANYÍ

CAIXA DE PENSIONS

"laCaixa"

Tot un símbol

MIQUEL VIDAL MANRESA

**MAGATZEM DE MATERIALS DE CONSTRUCCIO
I TRANSPORTS**

Carrer Asprer, S/n.

Telèfon 65 32 44

SANTANYÍ

**CIMENT, TEULES, RAJOLES,
BIGUES, TUBS DE PLASTIC,
TOTXOS, EINES DE PICAPEDRER, ETC.**

UNA CASA AL VOSTRE SERVEI

SAL I XEIXA

**PUBLICACIÓ MENSUAL
DEL TERME DE
SANTANYÍ**

Dep. Legal PM 393 - 1984

Consell de redacció:

Cosme Aguiló Adrover
Miquel Barceló Vidal
Antoni Burguera Cabrer
Miquel Pons Bonet
Andreu Ponç Fullana
Marc Vallbona Adrover

Col·laboradors:

Maria del Mar
Joan Coves Tomàs
Andreu Server Mas
Pep Rigo Ginart
Perico Pomar Forteza
Miquel Pomar Bosch

Fotògrafs:

Joan Pinya Amengual
Cosme Aguiló Adrover
Antoni Burguera Cabrer
Foto Bordoy
Miquel Rigo
Pep Rigo Ginart

Administrador:

Simó Escalas Escalas

Redacció, Administració i Publicitat

Biblioteca Casa de
Cultura Santanyí

Preu de la subscripció:
100 pts. el número

Dels articles publicats en
aquesta revista sols en són
responsables els seus
autors

Imprimeix:
Edicions Manacor S.A.
Ronda del Puerto, 60
Manacor

FESTES PASSADES, COQUES MENJADES

Quan l'estiu vessa a mans plenes els fruits de la terra, madurats pel sol calent del mes d'agot, arreu del nostre terme se celebren les festes patronals i populars. Perdut dins el temps l'origen d'unes o de nova creació les altres, és evident que a part o banda de la nostra contrada es fa Festa.

La Festa és la manifestació màxima de la vitalitat d'un poble. Aquests dies la gent viu més i dorm manco. Es com si volguéssim esgotar totes i cada una de les activitats humanes, com si volguéssim exhaurir aquest dinamisme que ens fa viure, per poder-nos realitzar plenament com a persones.

El sentit religiós de la vida, l'esport, l'art i les manifestacions culturals són en el fons, les fórmules d'exteriorització d'aquesta vitalitat d'un poble que fa Festa.

Per altra banda sols pot fer Festa un poble que sent la seva identitat, la seva personalitat, en definitiva, que se sent comunitat; llavors la Festa és l'expressió suprema de les relacions humanes perquè aquests dies la gent fa poble més que mai.

Aquells, que per circumstàncies de la vida sortiren un dia de ca seva, retornen a la llar el dia de la Festa; aquells que ja no hi són, estan presents en el record dels seus familiars. Així la Festa crea una nova dimensió que va més enllà del temps i l'espai.

Però, tan important com la Festa és la seva preparació. Molt de temps abans de la data del calendari, ella fa possible l'apropament de les persones, dels grups humans, els quals elaboren projectes, disposen, en parlen, assagen, s'entrenen, enllesteixen per tenir-ho tot a punt quan arribi el gran dia. Les il·lusions van creixent en progressió constant. La joveneta estrenarà el darrer crit de la moda; la mare es tallarà els cabells i durà el nou pentinat que veié a la revista; el pare, encara pinxo, dugué de Ciutat un jersei nou cosa fina; els nins participaran a les distintes proves i concursos; els vells recordaran les festes d'abans; l'artista novell veurà coronats els seus esforços amb una exposició de les seves obres, i així tot el poble prepara la seva Festa.

La celebració se sol fer a dos nivells: el familiar i el popular.

La família té la seva hora. Es l'hora de la taula. Aquest dia són molts a dinar. La mare ja fa temps que prepara la cuina i l'ensaïmada "rellena" està apuntada fa dies, a la llibreta del forn.

Aquest dia se sol dinar més tard del que és costum. L'Ofici ha estat llarg i els al·lots han menjat punyeteries i tanmateix no tenen gana.

Després del cafetet, un parenostre pels qui enguany ja no són a taula, posa fi a l'acte més familiar de les festes.

Però el poble té moltes més hores. Es l'hora del ball; és l'hora de les corregudes i competicions; és l'hora de l'obra de teatre, cal anar-hi prestet, tot d'una en haver sopat, no fos cosa de no trobar bon lloc.

I poc a poc, el programa es va complint. I quan el coet més gros de la traca ha esclatat, els petits que han anat a lloure tots aquests dies, retornen als seus pares. Amb un "molts d'anys i fins l'any que ve", s'acomiaten tots de regrés a casa seva, amb la consciència tranquil·la d'haver complert amb el ritus de la Festa.

Així un any rera l'altre, Portopetra, Es Llombards, S'Alqueria Blanca, Cala D'or, dins el cor de l'estiu celebren les seves festes, i a darrera hora altres nuclis d'estiuetjants del nostre municipi, també organitzen el seu sarau, com poden ser Cala Llombards o S'Amarador.

Portopetra haurà encetat el cicle de les festes agostenques en els dies 3,4, i 5. Antigament se celebraven per Sant Joan i després de molts d'anys d'oblit foren recobrades a l'any 1973 per l'Associació d'Amics de Portopetra. En aquella ocasió, recordam l'actuació del Petit Grup de Santanyí a la missa que se celebrà dins una barca enmig del port. Fou l'ànima de l'organització n'Eugení Sarrà.

El dia 8 és Sant Domingo. Són les festes d'Es Llombards. Pot ser sigui un testimoni viu de les que es feien a Santanyí pel mateix sant abans del 1786 en que començaren a celebrar Sant Jaume amb motiu de la col·locació de la primera pedra de l'Església nova.

Dia 15, la Mare de Déu d'agost. Cala D'or celebra la Festa Major dedicada a Santa Maria del Mar. El 12 d'agost del 1973 el bisbe Planes, d'Eivissa, beneïa el nou temple, la construcció del qual havia estat començada el 1957 i Santa Maria del Mar —talla del segle XVII, segons Jeroni Joan— prenia possessió del seu reialme mariner.

A S'Alqueria Blanca celebren la Festa Major per Sant Roc, el dia 16. El 1972 encara se celebrà el 26 del mateix mes. Molt probablement aquesta celebració festiva tenguí les seves arrels a Consolació.

Que serveixin aquestes paraules, escrites per felicitar de cor, a totes les persones que saben fer Festa i saben fer poble. Molts d'anys.

Miquel Barceló i Vidal

EL VALS DE NA LILÍ

He llegit s'article d'En Miquel Pons publicat en es primer número de SAL I XEIXA, "L'Orgue de Jordi Bosch", i he d'agrarir an es seu autor ses paraules de alabança —inmesrescudes— que me dedica. Però, per una altra part, també, li he de fer dues petites rectificacions, precisament fent-me eco de ses primeres retxes de dit article: "Si no tenim història entre tots la farem, entre tots la fem..." Per això m'interessa que quedin clares dues coses, perquè sa nostra història, encara recent, sigui el més exact-

ta possible: Hala, idò:

1a.-Quan jo anava a Felanitx amb bicicleta, a aprendre de tocar l'orgue, el meu mestre era Mn. Bernat Julià, Estapoll, i no Mn. Gabriel Adrover.

I 2a.-Sa glosa famosa, exactament és així:

"L'orgue de Santanyí és més alegre del món tan l'hi es sonar el Baïón, com es vals de Na Lilí".

Encara hi ha qualche devota que em mira de coa d'ull.

Moltes gràcies, Miquel.

Perico Pomar

CALADONER

En Cosme Aguiló publica en es passat número de SAL I XEIXA l'article "Gentilicis de l'antic terme de Santanyí" i diu al final que no sap si hi ha en ús algun gentilici per als habitants de Cala d'Or, després de detallar-ne 17. Bé,

idò, per sa meua part, ja hi pot sumar es 18, perquè es de Cala d'Or, és Caladoner.

Sé ben cert, que en Cosme agrairà aquest afegitó.

P.P

NOTA

Hem rebut algunes revistes que es publiquen a diversos indrets de l'illa, entre les quals n'hi ha qualcuna que es fa ressò de l'aparició de SAL I XEIXA. També ens han arribat una sèrie d'articles que anirem publicant en pròximes edicions.

RECTIFICACIO

En el número anterior, a l'article "Santanyí i l'any de Lluç, es diu que els d'es Llobards oferiren una gerra d'aigua en record d'una pujada a Lluç. No eren els llobarders, sinó els curia-blancs.

MATADERO DE AVES

M. CABRER

C/. Estación, 44 - LLOMBARDS

PETIT ARXIU

1353.-juliol. El governador mana al batle de Santanyí que posi escoltes a "l'almonia en lo qual loch es acostumat els atacs". (AHM.LLC).

1495.-setembre. Els jurats del regne enviaren als jurats de Santanyí 12 lliures de pólvora de bombarda per a defensa de la vila. Fou entregada a Bartomeu Danús i a Guillem Truiol.. (AHM.EU).

1545.-maig. Rafel Donat, argenter, reclamà als jurats de Santanyí 15 sous que li devien pels seus treballs i plata posada a la custodia de la Vera Creu de l'església de dita vila. (AD Litterarum).

1607.-Es construí l'oratori de Son Salom.

1778.-desembre. El rector Nicolau Pons nomenà Llorenç Bruguera d'Agustí batle de la Baronia Clerical. (ACF).

1871.-desembre. El rector Cerdà beneí la renovació de la capella de Sta. Caterina Tomàs, feta a despeses dels feligresos. (APS).

1914.-Es feu l'instal·lació elèctrica a la parròquia: Una bombeta a la sagristia, una altre al Roser i una de 50 w. al llanteroner de l'església gran (APS).

Cincclaus

DONANTS DE SANG

La unitat mòbil de la Germandat de Donants de Sang de la Seguretat de Mallorca visitarà els pobles del nostre terme els dies següents:

-Dia 31 d'agost SANTANYÍ a partir de les 7 de l'horabaixa a la casa de cultura.

-Dia 18 de Setembre S'ALQUERIA BLANCA a partir de les 7 de l'horabaixa al saló parroquial.

Tots els donants i públic en general quedau convidats a participar a aquesta tasca tan humanitària, que és donar un poc de sang per salvar una vida.

Calonge

CONCURS DE GLOSES

Amb motiu de les Festes de Sant Miquel, la Comissió organitzadora de les Festes ha convocat un concurs de gloses que es regirà per les següents BASES:

1.-Els temes seran els següents: Vida de l'home, o de la dona (caràcter autobiogràfic), matances i festes populars. Els participants escolliran un o els temes que vulguin.

2.-Podran participar-hi tots els glosadors que ho desitgin sense distinció d'edat ni sexe.

3.-L'extensió mínima serà de vuitanta versos escrits en la nostra llengua.

4.-Els glosats han de ser originals, no poden haver estat premiats a altres certàmens.

5.- Els glosats seran enviats a la Comissió de Festes de Calonge abans de les 24 hores del dia 20 de Setembre.

6.-Els treballs es presentaran per duplicat i escrits a màquina.

7.-Els treballs seran anònims i presentats amb un lema que es repetirà a un sobre que contengui; nom, llinatges, adreça i telèfon del concursant.

8.-El Jurat serà nomenat per la Comissió de Festes i el seu veredicté serà inapel·lable.

9.-El veredicté del Jurat es farà públic en el curs de les Festes de Sant Miquel, així com també l'entrega de premis.

10.-La participació en aquest concurs, pressuposa l'acceptació d'aquestes bases.

PREMIS

1.premi 10.000 pts. i objecte commemoratiu

2.premi A) 5.000 pts. i objecte commemoratiu.

B) (per autors locals) . . . 5.000 pts. i objecte commemoratiu.

CALONGE - Agost de 1984
La Comissió de Festes

DE LA COSA POETICA

A càrrec de J. Talaia

Un dels regals més poc apreciats que ens aporta l'estiu és el de les ventades de Xaloc i Migjorn que ens duen, de l'altre banda de la mar, la xafogor, la pols, i, a vegades, la flaire del Magreb. Profund coneixedor d'aquestes terres tan properes i tan llunyanes, lligades a la nostra història des del temps dels cartaginesos, països de cases blanques amb jardins i brolladors, de deserts inhòspits amb illes de palmeres, és l'amic Josep Noguerol, que versificà un dels seus viatges al llibre "Terra Grogà", del que n'hem extret el següent poema:

"Els crits histèrics dels muetzins copegen els vells murs de la medina, draps vermells amb mitja lluna i estel endoien l'aire viciat de Ciutat Santa; assegut a la terrassa d'un cafè Siris, el moro que no ha vist mai la neu, conspira una nova traïció sota els cels majestuosos de Kairouan".

I després de la suada, no hi ha com un "capfico" a la mar. La mar blava, verda, o lila com la del poema de Blai Bonet:

"JOC AMOROS EN LILA

Malves, verdes, les penyes escoltant...

-Què me dius, mar lila, lila?

-Penya malva, penya verda, que em diràs?

-Jo et diré mar lila, lila,

que em perdonis si som muda pel teu cant;

que les penyes són creades per mirar-te

i sofrir, amorosides, ton palpar.

Corre envant, mar lila, lila

Corre enrera, lilejant...

I diré mar lila, lila, que si passes,

tan sovint per ma gorja, tos rulls blaus

que de cap me tiraré dins els teus braços,

i la penya ho hi serà

Que la penya serà lila,

lila, lila, com la mar..."

ENDEVINALLES LLOMBARDERES

La madona Maria Vidal d'Es Llombards (1894 - 1981), que tantes coses sabia referents a la nostra cultura popular, ens va deixar unes plaguets, escrites per ella mateixa, on hi ha una petita part dels coneixements que havia heretat i retingut. Hi hem localitzat una dotzena d'endevinalles de lectura no gens fàcil. Ens hem proposat de publicar-les si aconseguim fer-ne la transcripció completa. N'hi ha que són d'una gran bellesa i potser força antigues, i amb algunes paraules que han caigut un tant en desús. D'altres no estan netes de castellanismes. Volem recordar que a Santanyí el mot endevinalla coneix una variant masculina, endevinatall (pronunciat endevinatai), variant que va esser detectada pel dialectòleg campaner Joan Veny durant una entrevista que féu a N'Antoni de S'Olivó (al cel sia) per a l'Atlas de les Llengües d'Europa. Vet ací doncs els endevinatalls:

1

Enteniment discorres
a lo que et demanaré,
quina feina fa el fuster?
no l'empra el qui el dóna a fer
i el que el fa no se'n serveix
i qui l'empra no coneix
si està malament o bé.

2

Ma mare mascle em parí
i jo femella he tornada
i com me veuen descordada
tothom s'acabussa a mi.

3

Té clovella i té bessó
cap i cul i no té cames
i puja damunt ses rames
i abaix fa es nieró.

4

Al mig del mar som creada
en la serena i el dia
i a casa de mon senyor
no dinen que jo no hi sia.

5

Vamos fadrins descobriu
lo que vaig a preguntar,
quin animal hi haurà
que jo antany en vaig menjar
i enguany encara és viu?

Cosme Aguiló

(Les solucions a la pàgina 18)

La madona Maria Vidal de Cas Traginer (Fotografia: C.A.)

PRIMER CERTAMEN DE NARRATIVA INFANTIL «VILA DE SANTANYI»

SAL I XEIXA es complau en publicar el primer premi de cada una de les tres categories

EL CONILL VOLADOR

Hi havia una vegada una conilla i un conill que varen tenir un conelló que era el més beneït de tots els conells.

Un dia quedà perdut en el bosc, una nina de nom Francina l'agafà el posà dins una gàbia i li donava menjar, el conill no menjava, estava trist.

Dins el corral on estava hi havia ocells que li feien companyia. Volgué ser com ells i provà de volar però no en sabia.

Na Francina cada dia el treia a defora i jugaven una estona junts, el conill feia un renou que la nina no entenia que volia dir, un dia va passar un ocell i el conill el va senyalar amb la cameta. Na Francina li va parèixer entendre i cada dia provava de volar però no podia.

El conill es féu gros i les seves orelles també varen créixer molt, varen tornar provar i va volar, al cap d'un cert temps ja sabia volar perfectament i la nina el va amollar i el conill l'anava a veure de tant en quant.

Quan els seus amics els conells, el varen veure amb aquelles orelles, se'n varen riure i varen dir que no sabia fer res i que aquelles orelles el feien molt lleig, ell les va dir que sabia voler, se'n varen riure, ja ja ja, ji ji ji!

Es posà a volar i tots varen quedar espatats i les digué que ha-

via tingut molta sort de trobar una amigueta que l'havia cuidat i ensenyat moltes coses que amb voluntat podem aconseguir.

Pus mai se'n varen riure perquè sabia fer una cosa que ells no sabien.

Fí

Maria del Mar Suárez Suau

ON ES N'ESTER

Als seus vuit anys, na Roseta era una de les nines més guapes del poble. Que haguessin pagat de molt les seves amiguetes per tenir aquella cabellera tan dorada i viciosa, o aquells ulls color de mar, tan vius i dolços al mateix temps! Sí, era realment preciosa, i els seus pares se sentien orgullosíssims per això.

Però no hi estaven tant amb el seu comportament, ja que na Roseta era una nina capritxosa, vaga i molt poc carinyosa. Era també bastant egoista. No li agradava estudiar, ni ajudar a la seva mare en les feines de la casa. Tampoc disfrutava massa de sortir a passejar amb les altres nines, perquè no trobava cap sentit a prendre el sol, haver de saludar a la gent que li feia cas, i haver de aguantar unes amigues que li pareixien pesades i molt menys boniques que ella. Només se sentia a gust, mirant la televisió o quan jugava amb la seva trefafla de pepes, sense ningú que li fes contrari.

Un horabaixa, la seva mare, cansada de veure-la

donar voltes per la casa, avurrida i malhumorada, li va dir:

-Roseta no trobes que hauries d'anar a estudiar un poquet?

Aquestes paraules, varen augmentar el seu malhumor. Sense respondre va voltar cama i es dirigí a la habitació de jugar. Quin niuet més acollidor que tenia allà! era un quartet petit, amb un caramull de pepes de tot tamany i gusts: petites, grosses, guapes, lletges, vestides, despullades...

L'empaperat de flors de les parets, casí no es deixava veure, degut a la immensitat de posters i quadrets que el cobrien. Per la làmpara, hi penjaven dos mòbils d'aucellets i de moixets.

Na Roseta dins aquell quartet, es trobava com a peix dins l'aigua. L'enfado ja li havia passat sols d'entrar-hi. Es va disposar a preparar el sopar per totes aquelles pepes, que tenia classificades en: filles, nebodes, filloles, filles d'amigues, etc... Va treure la cuineta, que tenia darrera la porta i va començar a posar olletes i pelletes damunt els fogonets, fins que va trobar que ja estava tot ben cuit i a punt de menjar-ho. Llavors agafà cullereta, i va començar a repartir cullerades a totes ses pepes de l'habitació.

De repent va notar una cosa estranya. Allà faltava la "filla" "major". Al principi es va quedar sorpresa, atònita sense moure's gens, i va començar a recórrer amb la vista l'habitació, tota espantada. Però no la veié dins cap estanteria, ni damunt l'armari. Era possible que la seva pepa més estimada, n'Ester haguera desaparegut! Era realment una pepa encantadora, a més a més de tenir una cara molt bonica, n'Ester caminava, parlava, i reia.

Na Roseta s'havia passat hores jugant amb ella, però estant molt alerta a espanyar-la. Era l'única de totes les que hi havia allà

dins que havia passat més d'un any tan nova com quan la compraren.

Repentinament, sa nina es va posar a plorar, i a fer potadetes.

-On és la pepa? On és n'Ester? —cridava amb totes les seves forces— Vull la meva pepa! cridava encara més fort.

Quan la seva mare va entrar al quartet, alarmada per l'escàndol que feia la seva filla, va trobar-la feta una fúria.

-On és la pepa? Crida quan la veié entrar.

-Quina pepa? preguntà la mare.

-N'Ester- respongué na Roseta, amb una mirada entre desesperada i esperançada.

-No ho sé filla meva. No hi importa que te posis així per una pepa. Ja apareixerà.

-La vull! La vull ara mateix!— va respondre la nina capritxosament, amb els ulls plens de llàgrimes.

A partir d'aquell dia, na Roseta va tornar encara més desagradable, antipàtica i malsofrida. No hi havia qui l'aguantàs. No volia menjar, ni anar a escola, volia sebre res de cap amiga seva. El seu pare de vegades acabava la paciència i li pegava qualche crit, però ella no reaccionava. Al contrari, encara se mosquetjava més i corria a refugiar-se dins el seu monet; aquell quartet tan reple, que ara li pareixia buit del tot sense la seva estimada Ester.

Un dia que es trobava sola a casa, ja que no havia volgut sortir a comprar amb la seva mare, va sentir tocar a la porta. No estava molt segura si havia d'obrir. Els seus pares li havien dit que si es quedava sola, no havia d'obrir a ningú sense sebre que era. Per tant va acostar-se a la porta i va demanar:

-Qui és?

-Som jo —contestà una veueta.

A na Roseta aquella

veu li era familiar, però no va esser capaç de reconèixer-la.

-Qui ets tú? — tornà demanar.

-No me coneixes?—digué la veueta.

El cor de la Roseta començà a bategar amb totes les seves forces. Ara que sí que l'havia reconegut! Però, com era possible?

Era n'Ester!

Al principi es quedà assustada, paralitzada. Més llavors, l'alegria perquè havia recuperat la més estimada de les seves pepes va ser més forta que l'espant que li pogués causar aquella insòlita actuació.

Instintivament va obrir la porta, i allà es trobà l'Ester, que la mirava amb una cara alegre i feliç.

-Hola-li digué la pepa.

-Hola- va respondre la nina, que encara no havia sortit de la seva sorpresa, i estava mirant l'Ester amb uns ulls oberts com a plats, i amb una cara blanca com sa paret. No podia agafar-la i abraçar-la com feia antes. No se sentia capaç de fer-ho. Realment, na Roseta en aquells intants no es veia capaç de fer res més que mirar fixament a la pepa, amb una boca més oberta que un amfós.

De repent, una fortíssima curiositat invadí la noia. Fou tan intensa que li féu deixar de banda el seu encantament, i va començar a fer un caramull de preguntes sense poder-se aturar.

-On eres? Com te'n vares anar? Com has vingut? On has...

-Tranquil·la, Roseta- li digué la pepa serenament, ja sé que estàs un poc estranyada, però calme't. Jo t'ho contaré tot. Escolta'm bé: com saps, jo i totes les altres pepes, ens passam tots els dies allà, dins el teu quartet de jugar, a les fosques quan no hi ets tu, i amb l'única distracció que vens a jugar amb nosaltres. A les altres no pareixia que els importàs massa. Però jo em sentia molt trista, perquè sabia que podent caminar, no podia anar enlloc, i podent parlar, no podia contar les meves alegries niels meus pesars a ningú. Un dia no

vaig poder aguantar més. Les ganes de sortir a veure que hi havia defora d'aquell món tan petit on estava, m'obligaren a partir. No podia dir-te res, perquè sabia que no ho comprendria. Tots aquests dies he estat passejant-me per aquí i per allà. No he parat un moment. I m'he donat compte de lo meravellós que és el món, el vostre món: el món de les persones. Teniu un camp, ple d'herba i floretes de mil colors, on hi volen molts d'aucellets cantant alegrement. Teniu un poble on hi ha gent encantadora i disposta sempre a oferir-te la seva ajuda i amistat. Teniu la mar, la deliciosa mar, amb les platges plenes d'arena on podeu jugar i passar-vos un estiu esplèndid. A l'hivern podeu anar a les muntanyes, plenes de neu on podeu esquiar, fer munyecos i jugar a tirar-vos bolles.

Quin món més meravellós que teniu, Roseta!

Sí jo fos una nina, com tu, disfrutaria cada moment, estaria sempre alegre i donant gràcies a Déu per totes aquestes coses que ha creat. No tendria mai temps d'estar enfadada o malhumorada. Però som només una pepa. Aquest món no em correspon a mi. Jo només el volia conèixer i ho he fet. Ara tornaré a la teva habitació i em quedaré allà per sempre. Ja he vist lo que volia, i em sent feliç. Sé que no puc aspirar a res més. Però tu sí. Roseta, tu sí que pots! Disfruta-ho Roseta! Comença avui mateix! Que ho sou d'afortunats els humans!

Na Roseta l'escoltava atentament. El seu espant del principi s'havia convertit en una forta emoció, que li impedia parlar. Es va limitar a respondre afirmativament amb el cap, i els ulls se li inundaren de llàgrimes. Amb una dolça mirada agafà la pepa carinyosament i l'entrà a l'habitació. Quina expressió més distinta que tenia ara el seu rostre!

Quan la mare va tornar de fer la compra, na Roseta va córrer a abraçar-la.

-T'estim molt, mamaita- li digué.

A partir d'aquell dia, na Roseta es va convertir en una nina dolça, simpàtica i alegre, i va comen-

çar a donar-se'n compte de lo bonic que era el món, i de lo molt que apreciava la gent. Ja no va passar cap dissabte sense sortir de passeig amb les seves amiguetes, i pus mai es va negar a fer lo que li mandaven els seus pares o padrins. Realment se sentia una nina feliç, i sabia a qui ho podia agrair: a l'Ester, amb qui anava a jugar sempre que podia, i de qui no es va olvidar mai.

Ff

Francisca Bennassar
Burguera

NIT D'HIVERN

N. de la R. Hem respectat en aquesta redacció la forma singular típicament santanyinera, de "calamàs" i del seu plural, analògic, "calamassos".

Era un nit d'hivern i tota la família estava reunida al menjador. Els pares estaven asseguts a la taula sopant, mentre els nins estaven amb els padrins vora la foganya.

-Ens contes una història, padrí? —Digué un dels nins.

-Sí, Sí padrí contaunos-ne una. Digué un altre.

-Està bé, està bé, ara us la contaré. Digué el padrí.

El pare acabava de sopar i va dir:

-Nins, anau a dormir, que ja es tard.

-Per favor, pare, deixa que el padrí ens conti una història.

-Bé, però que no sigui molt llarga.

El padrí començà a contar la història i els nins l'escoltaven embadalits.

-Tot començà quant jo era encara mariner. Un dia sortirem a darreries de l'horabaixa fent comptes d'anar a pescar els calamàs. Partirem i quan arribàrem a Ca-

brera encenguèrem el farol i començàrem a pescar. Pescàrem tota la nit; els calamassos pegaven com a mosques; aquell dia en deguérem pescar més de doscents. Quan vam haver apagat el farol, una intensa claror blava que venia de molt enfora ens enlluernà. Mos hi acostàrem però quan faltava poc per arribar a alcançar-la ja era de dia i la claror no es podia distingir. La nit vinent decidí vetlar a veure si tornàrem veure aquella estranya claror, però el patró manà que es pescàs el calamàs.

Tornàrem a pescar el calamàs, quasi tota la nit a un redol diferent al de la nit passada i tornàrem agafar molts de calamassos. El patró a les cinc de la matinada donà l'ordre que ja ho podíem deixar anar, i que anàssim al port de Cabrera. Però just quan tornàrem haver apagat el farol, aquella estranya claror ens tornà envestir. Mos hi acostàrem, i mos hi acostàrem, fins que l'arribàrem a alcançar.

-Com era, padrí? on estava? Demanà un al·lot.

-Espera ara t'ho acabaré de contar. La claror ens enlluernà i tots quedàrem mig embadalits. Passaren algunes hores fins que la llum del sol aparegué de bell nou. Vam mirar on estàvem i vam poder veure que estàvem dins una cova, una cova on la mar era molt, però que molt blava, blavíssima i també tan clara que per molt que s'amagassin els peixos, els veies amb tota claretat. Al baix de l'entrada de la cova hi havia grans roques i el patró suposà que eren les que dues nits abans havien caigut formant l'entrada de la cova.

Vam anar al port de Cabrera i cridàrem tots els mariners, viatjants etc...

Tos quedaren admirats de la cova, un d'ells digué:

-Quin nom li posarem a aquesta cova?

-El patró pensà una estona i digué:

S'anomenarà "La Cova Blava", que així es conegui per tot.

Quan tots els que estaven a Cabrera hagueren acabat de visitar la cova, el patró no es conformà. Es decidí que es tornaria a Sa Cala i ho contaríem a tota

NOTICIES D'ES LLOMBARDS

El passat dia 8 de Juliol va esser regalada una casulla al pare Mas C.R. per totes aquelles persones que vàrem anar a Roma, en agraïment de lo que ens guià per així conèixer un poc més Roma. Una vegada acabà la missa del matí el pare Bartomeu Mas donà les gràcies públicament i va dir, perquè tothom ho sabés, que aquesta casulla quedaria a la parròquia d'Es Llobards.

Una notícia que no ha agradat tant al poble ha estat el trasllat de la monja Sor Maria a Sa Pobla; tot el poble, però més totes les mares que tenen fills petits, s'entristí molt que quasi quasi hi hagué unriu

d'aigua pels carrers del poble.

Es fet del trasllat en sí, no és el que preocupa, si no que el poble d'Es Llobards quedarà sense monja, enfermera, guarderia, etc. i si feim un poc d'història podem veure que ja feia molts d'anys que hi havia monges al poble:

"Les monges franciscanes vengueren a Es Llobards, per fundar un convent dia 9 de Juny de 1.905, eren 4 persones. Primer van viure a una casa particular, propietat de la família Clar. El 13 de Gener de 1.924 es beneí la primera pedra del nou convent".

Veim que ja feia 79

anys.

Des d'aquí vull donar, en nom de tot el poble d'Es Llobards les gràcies pel servei que durant aquests anys que Sor Marieta, com l'anomenavem, ha fet dins el poble i ajudat a tantes famílies; i al mateix temps volem demanar-li perdó si qualche vegada no ens vàrem portar tan bé com ella mereixia.

Li desitjam que a Sa Pobla es trobi bé i que si qualche dia passa p'Es Llobards sàpiga que tindrà les portes obertes.

A darrera hora ens diuen que envaran una monja que farà el mateix que feia Sor Maria, es a dir, guardarà els al.lots petits, posarà injeccions, farà l'església neta i estarà tot el dia amb nosaltres, encara que el vespre anirà a romandre a Santanyí.

AIXI FOREN LES FESTES PATRONALS 1.984

Dia 7 d'Agost començaren les festes patronals en honor a Sant Domingo de Guzmán, patrocinades per l'Ajuntament de Santanyí.

En primer lloc es varen fer unes corregudes de cintes molt animades ja que hi havia molts d'al.lots i tots volen agafar una cinta i les mares aguanta-ven les bicicletes dels més petits perquè no caiguessin. Tots se'n varen dur un parell de cintes; anaven molt contents.

A les 10 i mitja del vespre i a la plaça es representà per la companyia "Zanoguera-Alfaro" l'obra d'en Joan Mas titulada "Una i oli" hi havia molta gent i crec que tots els que hi erem vàrem disfru-

tar, ja que se sentia molt bé, els al.lots varen fer molta de bonda i els actors la varen representar adequadament. Podem dir que va esser un èxit. Foto 1.

Dimecres dia 8 va esser la festa del Patró. A les 11 del matí hi va haver una missa solemne concelebrada per 7 capellans i predicà el sermó Mn. Pere Xamena, que havia estat vicari del poble des de l'any 1.942 fins l'any 1.945.

Podíem fer un poc d'història del que va fer D. Pere quan estava de vicari aquí:

"Mn. Pere Xamena Fiol, natural de Felanitx, fou nomenat vicari d'Es Llobards el mateix dia de la seva Ordenació Sacerdotal, el dia 30 de maig de 1.942 i prengué possessió del càrrec el 28 de Juny següent.

Durant la seva estada al poble, que durà fins el 12 d'Agost de 1.945, es relacionà molt amb el jovent fent comèdies i organitzant un equip de futbol.

Fou ell qui beneí la custòdia (1.943) i el palli (1.944) per les processons del Santíssim.

També, durant la seva estada en el poble, es va estrenar el càntic dels "GOIGS DE LA INMACULADA, PATRONA D'ES LLOMBARDS", compostats pel missioner Rvt. Miquel Bonnin".

Una vegada acabada la missa tots varen anar a la plaça i pogueren córrer les joies i el típic pollastre que enguany el varen correr els caminers del terme i així el pogueren menjar, una vegada acabades les festes, a la vorera de la mar, com cada any. També se serviren per a tot el poble, ga-

la gent. Així ho férem, anàrem en primer lloc a Cala Figuera, després a sa Colònia, Cala Santanyí, Cala Llobards, Cala Montdrago etc..., i comunicàrem a tota la gent el que havien descobert.

La notícia corregué molt aviat, i quan després de la llarga volta per les cales de la zona, tornàrem a Sa Cala, ens esperava molta de gent.

-Estava el port ple? padrí, digué un nin.

-Sí, i tant que hi estava. Contestà el padrí.

Tota la gent es felicitava tot eren alabances, Tots nosaltres estàvem molt contents, menys un, el patró que quan mirà on guardàvem els calamassos va veure que feia tant de temps que els havíem duit dins la barca que ja no eren bons. Però nosaltres l'animàrem molt. Li diguérem que hi aniríem un altre dia a pescar el calamàs i que n'agafàrem molts més.

Al final tot acabà en festa. La gent ens feia moltes preguntes damunt aquella estranya claror que ja no era tan estranya, ja que havíem descobert la meravellosa Cova Blava.

-Padrí, hi va haver qualcú que no es cregués la història de la cova? demanà un nin.

-Ja ho crec, que va haver, però al final s'ho cregueren.

I Sa Cova Blava enca-

ra hi és, pels incrèduls que no es creguin que existeix. I a més, el qui no ho creguí que ho vagi a cercar. I aquí acaba la història de Sa cova Blava.

Us ha agradat?

-Sí, i molt; ha estat meravellosa. Contestà un nin.

-Hi anà molta de gent a veure Sa Cova Blava?

-Sí, hi va anar gent de per tot Mallorca, inclús de Ciutat.

-Padrí, ens duràs qualque dia a veure Sa Cova Blava?

-Sí que us hi duré, però això no corr pressa. Ara anau tots a dormir que ja és hora, i que teneu bons somnis.

-Pare, ens anam a dormir. Digueren els nins.

-Bé, però apagau es llum tot d'una.

-Bona nit, digueren els pares i padrins.

Una estona després s'en anaren a dormir els padrins, el pare, que estava llegint, vetlà una estona més, mentre la mare, que estava escurant, i havia sentit tota la història, reia, veient com havien disfrutat els nins.

El pare i la mare se n'anaren a dormir de part de tard, quan tots els altres ja dormien.

la nit era estrellada i de lluna plena, no era una nit qualsevol, era una "nit d'hivern".

Pere Bonet Bonet

lletes dolces i uns glopets de vi també dolç.

El més animat d'aquest dia varen esser les corregudes de bicicletes en les que participaren corredors de fora poble i del poble.

Hem de destacar la gran carrera que va fer un al·lot del poble. En TONI "RITA" que sempre va dur als altres a bastants de metres de distància.

Els guanyadors de les distintes carreres foren:

Carrera pels locals.-

- 1.- Antoni Burguera de Can Rita.
- 2.- Bartomeu Burguera de Can Cosina.
- 3.- Lluís Mas.
- 4.- Antoni Burguera de Can Cama.
- 5.- Antoni Burguera de Can Parra.

Carrera pels de fora poble

- 1.- Jaume Fullana
- 2.- Antoni Jimenez
- 3.- Llorenç Miralles
- 4.- Antelm Salvà
- 5.- Marc Rigo
- 6.- Joan Lladonet.

Ses al·lotes que varen correr i varen guanyar foren:

- 1.- Apol·lònia Mas
- 2.- Magdalena Rigo

Els trofeus els repartiren a la Plaça, amb un fred que era massa, ja que moments abans es mogué un vent que canvià la temperatura de calor en fred i inclús es varen treure algunes jaquetes d'hivern.

Damunt les 10 i mitja del vespre començà la verben amb els conjunts PASOS, CUBIS i ARMONIA TRES.

No va estar molt animada, però així i tot, els al·lots petits varen poder disfrutar molt, correguent i botant damunt la pista de ball.

El dissabte dia 11 i a les quatre de l'horabaixa al camp de tir "Sa Vinya

d'en Talaia" va tenir lloc la tirada local a coloms organitzada per la societat de caçadors de Santanyí; hi va haver bastant de participació i els quinze classificats finals foren:

- 1.- Miquel Antich.
- 2.- Nadal Vicens.
- 3.- Jimenez.
- 4.- Joan Cabrer Cabrer
- 5.- Joan Cabrer Vila
- 6.- Salvador Vallbona
- 7.- Cosme Mestre
- 8.- Sebastià Roig
- 9.- Rafel Segura
- 10.- Miquel Roig
- 11.- Julià Vidal
- 12.- Isidro Losa
- 13.- Llorenç Garcia
- 14.- Gori
- 15.- Gabriel Servera

Crec que allà a on hi va haver més gent va esser al recital d'En TOMEU PENYA, la plaça estava a caramull, les cadires no varen bastar per res, i n'hi

havia moltes, així i tot se'n varen reservar unes quaranta per a les autoritats; no es varen omplir totes de tot d'una però després sí amb la gent que havia arribat un poc tard.

L'actuació de D. TOMEU va estar molt encertada; segons comentaris del poble, va esser un gran èxit. Foto 4.

I per acabar les festes, dia 12 diumenge, a les 5 i mitja de l'horabaixa es disputà un partit de futbol entre els equips U.D. COLONIA DE SANT JORDI i AGRUPACIO JOVES D'ES LLOMBARDS; el trofeu donat per FABRICA DE QUESOS GRIMALT va quedar al poble ja que el resultat final va esser: Colonia, 0 - A. J. Llobards, 2. Una victòria ben merescuda, l'equip local va dominar tot el temps.

L'alineació per part del equip local va esser: Vidal, Sitjes, Servera, J. Burguera, Barceló, Rigo, Medina, A. Burguera, M. Vicens, N. Vicens. Suplents: J. Mas, J. Garí, L. Nadal, J. Vidal.

Els canvis es realitzaren de la següent manera: J. Burguera per L. Nadal, D. Servera per I. Mas i M. Sitjes per J. Vidal.

El tècnic del equip va esser: Damià Ripoll Bonet.

Com a resum de tots els actes de les festes patronals, podem dir que varen esser un èxit total, tant per la participació com per l'organització. Crec que des d'aquí poden donar la enhorabona a l'Ajuntament de Santanyí i a les persones que es cuidaren de organitzar-les. MOLTS D'ANYS A TOTS.

Antoni Burguera Cabrer

S'ALQUERIA DURANT L'AGOST

Les notícies aquest mes al poble, giren un poc al voltant de la festa de Sant Roc de la qual en parlarem després, en primer lloc i abans que m'oblidi crec haver-ne de nomenar unes altres.

RESIDENCIA: Han començat l'excavació. Ja abans de les festes vérem camions que se'n duïen la terra i feien neta la zona on s'aixecarà l'edifici.

ESCOLA: Quan surtí el proper número de Sal i Xeixa haurà començat ja el curs escolar. Joana Ferrer o "Na Joana" nom pel que la coneixem, té ja assignada la plaça per l'any que ve, l'altre mestre encara no sabem qui serà fins potser a principis de Setembre a tots dos els desitjam un bon curs 84-85.

CARRERES (professions). Na Miquela Pons Rigo ha acabat la de Dret.

En Jaume Rigo Rigo també acabà Magisteri.

A tots dos els desitjam una bona entrada dins el món del treball.

NAIXEMENTS: Fa uns dies dues parelles han vist créixer la seva llar. En Joan "General" i na Ventura per primera vegada amb un nin i en Simó i n'Antonia amb una nineta. Ens congratulam amb ells del feliç aconseguit.

Si informats voleu estar
Sal i Xeixa us hi tendrà

Com podeu obtenir la revista a S'Alqueria?

Subscriuiu-vos-hi donant l'adreça i 500 pts. a J. Rigo
c/Sant. Roc no. 7.

SANT ROC

El palau deixant més noble
de la pesta tots guaria
pelegrí de Montpeller
vostre humil bendició.
vos seguí de poble en poble
Sant Roc, canti l'Alqueria
el consol, la pau i el bé;
vostre esment consolador.

Goigs del Sant Mn. Jaume Bonet

*

M'atreveix a dir que la festa del Patró d'un poble és el dia de l'any en que aquest se sent més unit, més alegre, més despreocupat...i per això els pobles estimen la seva festa, S'Alqueria fa molts d'anys que celebra la festa de Sant Roc, encara que no sempre fou el mateix dia. Era

abans el dia 26 d'agost fins que el 1.973 es passà al 16 dia, en què ho celebrava l'església. Sobre l'origen de la festa la revista JOVENT publicava aquest article:

ORIGEN DE LES FESTES PATRONALS DE SANT ROC

Quan on 1652 experimentava Mallorca els assots de la pesta, els magistrats de Ciutat recorregueren al patrocini de Sant Roc, i agraïts en tal ocasió a la seva intercessió, es sol·lemnitzà i seguí essent honorat i invocat a Ciutat i a molts d'altres pobles de la nostra illa.

Un d'aquests pobles fou el nostre, amb la dedicació tots els anys d'una festa en el Santuari de Consolació, on trobam per volta primera mencionat el seu retaule o quadre, en l'inventari de 1.713. Aquesta festa consistia amb un ofici i sermó a honra de Sant Roc, costum que anà perdent-se en el Santuari de Consolació i es conservà a S'Alqueria Blanca, que celebra cada any solemnes festes patronals a honra de Sant Roc. Així fou portada la fest al poble des de Consolació i no com s'ha cregut pel seu primer vicari porrerenc.

Algú diu que dit vicari traslladà la festa del dia 16, en què el calendari senyala la festa del Sant, al dia 26, data en què celebra la festa a S'Alqueria Blanca i també a Porreres.

Els es nostres padrins estan d'acord en afirmar que molt de temps antes de venir el primer Vicari ja se celebrava la festa de Sant Roc el dia 26 d'agost. Acabam de trobar un document d'uns quaranta anys abans de venir el Vicari de Porreres, el que confirma clarament aquesta darrera opinió.

Jaume Bonet Bonet, Pvre, any 1.948

Un Document sobre la festa de Sant Roc

Exmo. Sr. Fernando de Castalli

Simo Cerbert (Sbert) natural y vecino del lugarillo de la Eucharía Blanca del término de Santañ, obrero de San Roque, con el debido respecto a V. Exma expone: que todos los años acostumbran bailar y correr por divertimento en el mismo lugarillo el 26 de agosto en cuyo día se celebra la festividad el Santo; y como no pueden ejecutarlo sin permiso de V.S. Exma.

Por tanto

A V.S. Exma. suplica se digne conceder dicho permiso que lo recibirá a particular favor y gracia.

Eucharía Blanca de Santañ, Aosto 8 de 1813

(Copia del documento que se encuentra en el Archivo de Can Barres)

Enguany comencaren les festes ja el diumenge dia 12 amb una marxa cicloturística amb pocs participants del poble i futbol l'horabaixa contra el Santanyí i guanyare el segon trofeu. Al vespre concert per la Banda Municipal.

La berben a el dimarts. Acte que sembla imprescindible a les festes populars des dels anys setanta.

Tirada a coloms el dimecres on en Cosme Mestre fou el millor classificat del poble, en quart lloc, dels 33 participants. El vespre ball amb guitarra, guitarró, violí i acordió. Els ja coneguts sonadors l'amo en Sebastià i Pere amb una ben jove acordionista de dotze anys, na Maria del Mar Riera. Demanàrem algunes coses a l'amo en Sebastià (Timpanyo).

-Quan i per què començà aquesta afecció a la guitarra i al guitarró?

-Tenia uns tretze anys (ara en té seixanta i busques) quan l'amo N'Andreu "Xet" d'Es Rossells m'ensenyà i també l'amo en Tomeu "Sard" de Son Negre, Jo tenia moltes ganes de saber-ne. Durant uns anys tocàrem a molts de balls a Son Negre demanàvem un permís al batle que vaia 18 pts. llavors féim una ria per a cobrir les despeses.

També a S'Alqueria tocàvem sales i altres amb l'amo en Joan "Marranxa".

-Quines diferències veis entre una revetla com la d'avui i una de fa quaranta anys?

-Llavors eren un poc més animades perquè no hi havia res més. Tampoc els balls eren iguals, ara ballen més jotes i abans les alternaven més entre mteixes i boleros. Molts de dissabtes a "Sa Gravera", cafè entre Campos i Felanitx, era de veure la gent que hi anava a ballar.

-Torna a renéixer, ara el ball tradicional?

-Sí, ara torna un poc això dels balls mallorquins, el que m'agradaria és que algú s'interessàs per sonar. Des dels anys quaranta aquests balls havien estat un poc oblidats fins fa poc.

L'amo en Sebastià troba que qualque jove del Poble hauria d'aprendre a sonar, nosaltres també, encara que destijam poder-lo sentir molts d'anys.

El dia 16 l'ofici solemne amb sermó del Vicari Episcopal Mn. Joan Bauçà, i a la sortida la dançada del batle, tradició molt antiga de bell nou recuperada.

El GRUP CUCORBA neix a Muro el 77. Un grup d'amics, amb motiu de les festes de Nadal, preparen una actuació per infants, això és el principi d'un grup que actualment es pot considerar professional. Alternen la feina amb el teatre, es contabilitzen unes 150 actuacions anuals. Durant els set anys han seguit la mateixa línia de teatre, adaptacions de contes tradicionals i d'autors actuals com "El Corsari a L'Illa dels Conills", de G. Janer Manila, que representaren per a tots els nins el capvespre del dia 16, amb un nombrós auditori infantil.

L'acte que arplegà un auditori nombrós de veres fou la Comèdia "Bon Viure i no treballar, no pot durar", de Caterina Rigo. El novell grup "Pou del Rei" representà l'obra molt ditnament, amb alguns actots ja veterans i altres encara novells. L'obra, amb una dotzena de personatges, és una comèdia entre costumista i humorista, amb un argument molt senzill, amb situacions divertides i un llenguatge popular "tacos" coneguts relacionats amb el sexe.

En Jaume, un col·laborador de la revista ha realitzat la següent entrevista l'autora.

Na Catalina Rigo és una escriptora recent d'obres de teatre, l'any passat ja vérem una obra seva que va agradar per tot allà on va anar amb un grup de teatre

de S'Alqueria, per això ens dirigim a ella per fer-li un parell de preguntes que amb molt d'humor ens ha contestat.

Catalina, per què es-

crius?

-En primer lloc perquè m'agrada, i també perquè fins aquí he pogut veure que ha agradat als altres, si hagués vist que a la gent no li agrava m'hauria desmoralitzada i no hauria escrit més. També he de dir què si no hagués estat per Na Neus Garcia no m'hauria decidit a escriure, li estaré sempre agraïda, ja que per ella he descobert una nova faceta de la meua vida.

-Quan vares començar a escriure?

-Fa quatre anys, quan l'escola de pares, per la festa de fi de curs ferem una imitació còmica del que era l'escola, i així vaig començar.

-Quin tipus de teatre escrius i per què?

Crec que es pot considerar de tipus popular o costumista, és el que més m'agrada i el gènere dins el qual me sent més còmoda tant per veure'l com per escriure'l.

-Que penses dels altres corrents teatrals existents?

-El teatre m'interessa en si tot, tota obra ben feta i ben representada és un gust per a mi, però el que més m'agrada és el de gènere popular.

-D'on has agafat el tema d'aquesta obra?

-Aquest tema no l'he agafat de ningú, així com a l'anterior l'havia compost sobre "Una criada mecànica" aquesta és producte de la meua imaginació, encara que ha estat influenciada per altres obres que he vist o he llegit, però totes les situacions creix que són originals. He anat component sense un motiu preexistent, no tenia pensat que havia d'escriure, quan vaig tenir el primer no sabia com seria el segon, i així la vaig anar component.

-Com és la teua obra?

-En aquesta obra el que vull fer és divertir la gent i que l'espectador pugui identificar-se amb els personatges.

-Quin llenguatge utilitzes?

-El llenguatge que la gent, normalment xerra al

carrer. a mi m'agrada escoltar la gent, sentir la gent al carrer, escoltar les expressions, les frases que diu la gent major.

-Per què aques títol?

-Per contar el procés que hem fet per arribar a aquest títol necessitaríem una comèdia completa, que a més seria ben còmica, al final hem decidit aquest perquè hem trobat que defineix bé la nostra comèdia.

-Quina importància té l'ambientació (decoració, vestuari, música...)dins l'obra.

-Per a mi en té moltíssima, una obra sense una ambientació adequada crec que perd molt, és molt important cuidar tots els detalls.

-Que vols aconseguir amb aquesta obra?

-Tot el temps que l'he escrita, per a mi ha estat un "hobby" una cosa que m'ha donat una satisfacció. El que també vull fer és divertir la gent, i si mitjançant aquesta obra s'ha aconseguit crear un grup de teatre dins el poble crec que la finalitat està aconseguida.

-Durant l'entrevista he vist que no parles en singular, sinó en plural. Per què?

-Senzillament, l'obra l'he escrita jo, però hi ha hagut persones que m'han ajudat a enriquir l'obra i a acabar-la. Hi ha molta de gent que ajuda, tant en perruqueria, vestuari, decoració, música, direcció, i moltes coses més, per això dic "la nostra obra", i no "la meua obra".

-Tens altra obra en projecte?

-Sí, però encara és massa prest per a parlar-ne

-Fins l'any que ve?

-Faré el possible per tornar a trobar-me amb vosaltres, però no puc assegurar res

Acabam l'entrevista i només queda donar-li les gràcies per l'agradable conversa i desitjar-li molta de sort.

Després de la comèdia, la traca tancava la festa i Sant Roc es despedia fins l'any que ve.

J. Rigo

SANT JAUME, FINS L'ANY QUE VE

Passades ja les festes, es pot dir que han tengut general acceptació per part del poble, que tots els actes han estat marcats per l'assistència i participació de molts santanyiners i també dels pobles veïnats.

PREGO DE FESTES

Començaren les Festes amb el Pregó de Festes pel Cronista Oficial de la Vila Miquel Pons i Bonet. Va esser un parlament de gran altura, com s'esperava, demostrant una vegada més, en Miquel Pons, que és una autoritat dins les lletres mallorquines així com també, gran estudiós de l'història santanyinera. A la sortida una persona que hi va assistir el va qualificar amb tres paraules que creim por acertades, digue: —El pregó ha estat, documentat, poètic i popular.

"ANTICS BLAVETS"

Al mateix lloc del pregó, dins l'església, va actuar la Coral "ANTICS BLAVETS" amb un programa variat, molt interessant, on contrastaven obres del més pur clàssic polifonisme de Palestrina i T. L. de Victòria amb versions de les cançons populars mallorquines, arreglos del propi director de la Coral, el Pare Vicenç Juan Rubí. Destacaríem la interpretació de "HODIES CHRISTUS" de G.P. de Palestrina a dos cors a quatre veus mixtes. Actualment poques corals d'afeccionats tenen obres en el seu repertori de tanta dificultat.

PINTURA I DIBUIX

Aquest any han concoregut 58 obres en el VII Certamen de Pintura i Dibuix "Vila de Santanyí" amb als següents premiats:

Premi "Vila de Santanyí" a l'obra SENYORA de Casedas Romano.

Premi "Sa Nostra",

SOMNI DE LLIBERTAT de Marquet Pascual.

Premi "La Caixa" CALA FIGUERA de Daniel Codorniu.

Premi "Banca March" BALA DE PALL A de Várvara de Gzell.

Premi "Crédito Balear" INTERIOR de Guillem Bonín.

Premi "Josep Costa PICAROL" EL LENGUAJE DE LOS SUEÑOS de Cándido Ballester.

Premi "Cales de Santanyí" POT de Mateu Bauzá.

En el concurs de dibuix dels nins i nines a la plaça, en el que enguany es retrià un homenatge a Joan Miró i que en aquesta ocasió no pintaren damunt l'asfalt sinó damunt paper, per poder exposar-se després a dins una sala. Foren guanyadors

Tercer curs: Maria del Mar Suarez Suau.

Quart curs: Rogendick.

Quint curs: Maria Caldentey Ferrer.

Sisè curs: Rafael Serrano Neba.

Setè curs: Concepció Vidal Cervera.

Matias Mandilego exposava a la Caixa de Pensions una nombrosa col·lecció d'olis.

SAL I XEIXA

Un altre acte rellevant de les nostres Festes, fou la presentació de la revista Sal i Xeixa, amb assistència d'autoritat i nombrós públic. A l'acte, que va esser a la Biblioteca Municipal es varen repartir revistes a tots els assistents. Va parlar Perico Pomar, que fou propietari i redactor del desaparegut "Santanyí", va resaltar l'importància que té el naixement d'una nova publicació i més encara si es tracta d'una filla de la família de més aprop que és la família santanyinera. Després de desitjar molts d'èxits a la revista, va acabar amb les següents paraules. —Desig a la nova publicació molts d'anyos de vida, que no l'hi

falti la sal i que la xeixa grani bé.

Va tancar l'acte el batle felicitant i encoratjant als qui han duit a terme la confecció de la revista i va expressar el desig que a les seves pàgines tenguin cabuda tots els santanyiners, amb concòrdia i amistat. Igualment va desitjar a la revista una llarga vida plena d'èxits i d'encerts.

Des d'aquestes retxes, la revista Sal i Xeixa vol agrair a l'Ajuntament la seva ajuda, tant moral com econòmica.

BERBENES

Sense cap dubte els esdeveniments als que més gent assisteix, és a les berbenes, enguany han estat bones de veres. La del dia 21 va registrà una gran aflluència de gent, el recinte estava de gom en gom, per veure i sentir, al mític Bertín Osborne, als Aquarius, Barrabàs, Bonet de San Pedro i Lucio Barbosa. A la berbena del dia 24 no hi assistí tanta gent, es veu que n'Angela Carrasco no arrastrà tanta gent com en Bertín, a més de n'Angela Carrasco hi va haver l'Orquestra Maravella, Aquarius i Hits. Molts de comentaris diuen que l'Orquestra Maravella va esser el millor número de les berbenes.

Aquest any, per les festes s'ha estrenat un escenari nou a on actuaren les orquestres i també es representaren obres de teatre i altres esdeveniments

CONCURS DE NARRATIVA

Guanyadors.

-Categoria A, fins a nou anys.

Primer premi, EL CONILL VOLADOR de Maria del Mar Suarez Suau.

Finalistes: JORGE Y EL POZO MARAVILLOSO de Martina Rodríguez Almazan.

LA ODISEA ESPA—

CIAL de Lluc Oliver Garcia.

-Categoria B, de 10 a 12 anys.

Primer premi, ON ES N'ESTER? de Francisca Bennasar Burguera.

Finalistes: ECOSISTEMA EN PELIGRO d'Antonia Vidal de la Iglesia.

TITO I TITA de Pere Juan Monserrat Pascual.

EN PERE EN EL PLANETA DE LES MAQUINES de Bartomeu Vidal Rigo.

-Categoria C, de 13 a 16 anys.

Primer premi: NIT D'HIVERN de Pere Bonet Bonet.

Finalistes: LA REBELION DE LOS JUGUETES de Catalina Mas Oliver.

EL GRAN INVENT DEL PROFESSOR TERRATREMOL de Catalina Sitges.

EL MUNDO DE TARTA DE FRESA d'Isabel Reina Vidal.

BANDA MUNICIPAL DE MUSICA

Les Festes acabaren amb el concert de la Banda de Música dirigida en aquest cas pel músic i director de l'escola municipal de música Miquel Bonet Bonet. El programa estava compost en quasi la seva totalitat per versions de famoses melodies del nostre temps. Jesucristo SuperStar, West Story, obres dels Beatles, etc.

EL PRESIDENT CAÑELLAS

El dia de Sant Jaume ens honrà amb la seva visita el President de la Comunitat Autònoma, Gabriel Cañellas acompanyat de la seva esposa. Va presidir el banc de les autoritats a la missa, va fer l'entrega dels premis del concurs de narrativa i va assistir a la recepció de l'Ajuntament a on se l'hi entregà un exem-

ANDREU BENNASSAR IORELL

El passat dia 1 d'agost morí a Santanyí, Mestre Andreu Bennassar i Orell, als 79 anys i 42 al front de la Banda de Música Municipal.

Havia nascut en un molí d'es Velar, el 20 de novembre de l'any 1904 i es pot dir que la seva vida fou una constant entrega a la música. Va començar amb En Morell, popularment conegut per En Perxa, i amb Mestre Joan Pelló, Es director Martina, directors de la *Banda Santanyinense*, del partit conservador. Mai participà amb la banda del partit lliberal, *El Tercio*, que dirigia don Baldomero Astorga, baix d'estatura.

Andreu Bennassar serví el Rei a Àfrica i va tocar a la

Banda del Regiment de Ceuta, participant a les rebudes del Rei Alfonso XIII, Primo de Rivera i el General Prim. Estant a Ceuta formà part d'una rondalla, juntament amb un company de Lucmajor i tocava llaüt, que alternava amb la trompeta. Acabat el servei li proposaren quedar-se a Ceuta, però s'estimà més tornar a Santanyí. De retorn, l'any 1928, continuà a la Banda i el mateix any s'incorporà a Santanyí Jazz, una de les orquestres de més relleu dins la història de la música de Santanyí.

Del 1936 a 1978 està al front de la Banda Municipal, dedicació que alterna amb l'ensenyança de música. Quan la Banda va córrer el risc de desa-

parèixer, va aguantar més enllà de la jubilació perquè no s'afo- nàs i ho aconseguí. També dirigí el Coro Parroquial, després de partir En Jaume Eslerich. Va compondre dos pasdobles, "Alcalde Adrover" i "Concejal Blas Bonet" i dues marxas, "Antonia" dedicada a una neboda, que morí jove, i "Còlgota". Tocà amb orquestres a "Sésamo" i "Triana" i acompanyà conjunts com el "Duo Dinámico".

La seva família fou de músics, dos germans Jaume i Joan, un cunyat, Joan Vidal, "Reguerrec", el seu fill Andreu i alguns nebots.

Per Sant Andreu de l'any passat, els dos germans, Andreu i Joan, foren homenatjats per l'Ajuntament, que els distingí amb una placa d'argent. A

l'nomenatge ni prengueren part els cantants Maria José Martorell i Gabriel Aguilera, acompanyats al piano per Andreu Bennassar Bonet, músic i compositor, fill del difunt.

Sentim un poc de nostalgia recordant aquella Banda de Música, que dirigia el "camarada Bennassar", com anunciaven els programes de les festes de Santanyí i dels pobles, que posava una nota de relleu a les festes del Corpus, Setmana Santa i Pasqua, Sant Andreu...

La jove Banda actual, com era de justícia, acompanyà les despulles mortals del Director Andreu Bennassar el dia del seu òbit.

Descansi en pau aquest home que tant va fer per la música a Santanyí.

plar del primer número de la revista Sal i Xeixa.

Fins l'any que ve, Sant Jaume.

Molts més actes tenguin lloc en el curs d'aquests dies. Com la Mostra de Balls Populars, a la que aquest any ha pres part l'agrupació santanyinera "ORDI BROIX". L'obra de teatre de Xesc Forteza, que va fer riure per les butxaques. Concursos i festes pels nins. Dimonis i Caparrots acompanyats pels Xeremiers de Sant Joan. Cercavila per les "Majorettes" de Montuïri i Banda de Cornetes de Felanitx amb el particular espectacle d'en "Simonet". Tirada a guàtles que guanyà en Nadal Vicens d'Es Llombards. Partit de Fútbol en el qual el Santanyí s'imposà a s'Alqueria per 4 a 0. Tengueren lloc també més actes que per no allargar-nos no detallam però no per això tenen menys importància.

El passat dia 12 d'agost, Biniraix va retre un homenatge al pintor Francisco Bernareggi, col·locant una làpida, que recordava com havia habitat en aquell lloc i, concretament, es Es Pujadors. En Jaume Ensenyat teixí la semblança de Bernareggi, que a principi de segle pintà per Sóller, Sa Calobra, Biniraix fins el 1919, que descobrí les cales de Santanyí.

Destapà la làpida el batle de Sóller i una pàgina dels "Aires sollerics". Santanyí hi va estar representat per Blai Bonet i Miquel Pons, que portava la representació de l'Ajuntament.

Coincidint amb les festes patronals s'inaugurà una exposició de Bernareggi, quasi tota d'obra primera.

INFORMACIO MUNICIPAL

Extracto de los acuerdos adoptados por el Pleno de la Corporación en sesión ordinaria celebrada el día 9-08-84, facilitados por la Secretaría del Ayuntamiento

- 1.-Se aprobó la redacción del Acta, de la sesión anterior.
- 2.-Se aprobó la modificación de la OO.MM. de circulación, para regular la producción de ruidos molestos para el vecindario.
- 3.-Se aprobó la solicitud a la Conselleria de Sanitat y S.S., de ayuda económica para la construcción de la Residencia para la 3a. Edad.
- 4.-se ratificó el Convenio con la Conselleria de Sanitat y SS. sobre la Unidad Sanitaria Local, de Cala D'Or, Idem con la Conselleria de Turisme, para la ejecución de una Oficina Municipal en Cala D'Or, Idem con la Conselleria de Interior, para la construcción de dependencias municipales, todos ellos a enclavar en el Centre Cívic de Cala D'Or.
- 5.-Se aprobó, por unanimidad, la adjudicación del Concurso de recogida de basuras a Limpiezas Urbanas de Mallorca S.A. por importe de 25.358.355 pts. anuales.
- 6.-Quedó pendiente de resolución el punto del listado de actividades excluidas de calificación.
- 7.-Se adjudicó, el Concurso de Explotación del Bar del Polideportivo municipal, en favor de Cosme Vicens.
- 8.-Se ratificó el Convenio con el CIM, con la creación del Servicio de Prevención y Extinción de Incendios y Salvamentos.
- 9.-Quedó pendiente de resolución el tema de la demolición de carteles ilegales.
- 10.-En el apartado de asuntos generales, se acordó, la solicitud al Ministerio de Hacienda y Economía, de un reparto inversamente proporcional al número de habitantes de cada Municipio, del Fondo de Compensación.
- Se dió cuenta de un escrito del Director General de Puertos y Costas, sobre vigilancia e inspección de las infracciones.
- Se acordó solicitar al Jefe de Obras Hidráulicas de una precisión, acerca de su autorización para ocupación del Torrent de Ses Coves del Rei.
- Se dió cuenta de la puesta en marcha, con carácter provisional de las Piscinas municipales.
- 11.-Se acordó encargarse el Proyecto técnico de ejecución de la Plaza de Calonge, al Arquitecto municipal.
- 12.-Se autorizó al Sr. Alcalde para recibir en metálico, el 10 o/o del aprovechamiento medio, correspondiente al Polígono 12, que se evalúa en 3.695 m2. a razón de 3.000 ptas, con un montante de 29.560.000 ptas.
- 13.-Se acordó encargar al Arquitecto municipal la refundición de la Memoria justificativa de las NN.SS. y la corrección de 14 modificaciones de detalle, en las NN.UU. no suponiendo modificación sustancial alguna en el Planeamiento
- 14.-Se acordó subastar las obras de ejecución del Centre Cívic de Cala D'Or, por un importe de 22.000.000 de ptas.
- 15.-Se acordó autorizar al Sr. Alcalde para la recepción de los terrenos correspondientes a la zona verde y al solar de la Residencia de Ancianos, por un total de 4.200 m2.

Terminó la sesión a las 23,40 h, todo por unanimidad.

INFORMACIO LOCAL

-La nina Maria Isabel Martí-nez Acebedo, fou elegida per sorteig la Beateta d'enguany.

-El diumenge, 29 de juliol, se celebrà la recobrada Festa de la Beata. Serien les 7 de l'horabaixa quan a la plaça de Sa Porta Murada es concentraren els pagesos i pageses que acompanyarien el Carro Triomfal pels carrers de la Vila, formant una vistosa processó.

La Beateta ocupava el seu lloc dins el carro que representava un pati amb un coll de cisterna, tot molt ben aconseguit i de gran finura. El dimoni en féu de lse seves al llarg de la processó.

Acabada la festa, fou celebrada missa solemne amb ball de l'Oferta.

A la sortida, el grup de balls mallorquins ORDI BROIX i la seva escola, organitzaren un ball ben vitenc a la Plaça Major on participà totel poble.

-Sor Francesca Sitges, religiosa franciscana santanyinera ha estat destinada al nostre convent. Sia ben arribada entre nosaltres.

-Ha obert les portes al públic un nou local a la Plaça. Es trata de la gelateria "Bravos". Hem sentit a dir que a l'hivern serviran xocolata.

-Ha estat adquirida per l'Ajun-

tament amb destí a la Biblioteca, la Gran Enciclopèdia Catalana.

-Ha estat exposat al públic en el mostrador de Ca'n Perico, l'escut del nostre poble, realitzat en pedra de Santanyí

per l'escultor Baltasar Vidal de Ca's Garriguer i policromat per Mateu Forteza. Està destinat a la Basílica de Lluc amb motiu del centenari de la coronació de la Mare de Déu.

La històrica senyera de Mallorca, la de les quatre barres, (sense afegitons de castelletts ni de franges blaves), va onejar enguany per uns dies a la parròquia, essent després retirada, no sabem per quin motiu, de la façana de l'església i substituïda per l'anacrònica de Sant Andreu. Suposam que es féu per iniciativa particular i no en nom de ningú, ja que la quatribarrada (que duu quasi sis segles de vigència a les voltes del Roser), era omnipresent a la nostra festa. La vérem entre d'altres llocs entre els paperins de la plaça, a l'estandard de les "majorettes" de Montuïri, i qualque vespre al poliesportiu.

Josep Font i Pons, de S'Alqueria Blanca, ha col·laborat aquests darrers mesos en la confecció d'un atlas de nidificació de Mallorca que realitza, ja des de fa uns anys, el Grup d'Ornitologia Balear. En Pep ha recorregut gran part del terme, recollint notícies orals sobre nius de determinats ocells en les terres del terme.

En Francesc Avellà, bibleg del GOB especialitzat en l'estudi dels vellmarins i autor d'un treball titulat "Informe sobre la foca monje en las Baleares" realitzat el 1975, completa ara el seu treball amb noves recerques. Per a tal finalitat es va desplaçar al nostre terme a fer enquestes als mariners i pescadors de canya. Sembla que la població mundial de vellmarins se situa entre els 500 i el 1000 exemplars distribuïts principalment entre Bulgària, l'Egeu, el Marroc i Alger.

Com cada any el pintor Daniel Codorniu, amb residència a Sant Cugat del Vallès (Barcelona), passa una temporada treballant entre nosaltres. Es freqüent veure'l a Cala Figuera o a la plaça els dies de mercat amb els aparells propis de l'ofici sempre a punt i disposat per a captar qualsevol imatge. Ha instal·lat el seu estudi als damunts de Ca na Maria Perico.

A finals del mes de juliol varen finalitzar a Ca'n Jordi les excavacions corresponents a aquest any de les que anyalment hi duu a terme el Museu de Mallorca. Un equip dirigit pel professor Antoni López Pons posà al descobert una habitació radial adosada al talaiot; possiblement es tracta d'un taller de fabricació de ceràmica i és datable cap al 1500-1200 abans de Crist. Col·laborà en les excavacions el professor Lluís Plantalamor Massanet. Director del Museu de Menorca.

DEMOGRAFIA

Naixaments

-Magdalena Escalas Oliver
-Llorenç Rigo Rigo
-Juan Antonio Garduño Vidal

DEFUNCIONS

- Joan Barceló Montserrat
-Andreu Bennàsar Orell
-Coloma Salom Bonet
-Miquel Vidal Garcías
-Francesc Barceló Covas

MATRIMONIS CIVILS

-Julián Abad Conde-Mónica Mayer
-Manuel González Conde - Rosario Morillas Carmona
-Bernat Salvà Miralles - Josefa García Hurtado

MATRIMONIS CANONICS

-Jaume Font Chumillas - Ma. Antònia Ferrando Escalas

FESTES DE PORTO PETRO

Els dies 3,4 i 5 d'aquest mes foren les festes de Porto Petro. Les encetà el grup Trip Trup, en gran participació de tota l'al·lotea, fent molta bulla. El dissabte dia 4, en el camp "Sa Teulera" (S'Alqueria Blanca), jugaren un partit de futbol una selecció de S'Alqueria Blanca amb la de Porto Petro, guanyant els primers per 4-3. L'equip de Porto Petro donà el trofeu de subcampió a l'Associació d'Amics, organitzadors de les festes. El president de l'Associació Maties Mandilego agrai l'ofertament.

El vespre a l'esplanada del Port, hi hagué revetla on es repartí coca amb verdura i amb albercoc, també va haver-hi sangria per tothom.

Molt emotiu l'acte del diumenge horabaixa en què s'inauguraren les plaques de la nova retolació dels carrers. Després del parlament de Joan Barceló "Bet", president de la comissió de festes, qui parlà de la història de la nissaga dels "Martines", el Patro Andreu de 91 anys procedí al descobriment de la làpida de pedra de Santanyí, amb el nom de "Carrer dels Patrons Martina".

Al vespre actuà el grup de balls populars de Petra "Rondalla des Pla i seguidament la brillant actuació dels artistes del "Club Méditerranée", posà fi a les festes d'enguany.

Calonge

L'ALBERCOC, ENGUANY

Un dels productes més importants dels nostres camps és l'albercoc. Encara que molt rarament es veuen finques totalment plenes d'albercoquers, a moltes de tanques, si tenen un redol de bona terra, n'hi ha de sembrats més o menys.

Fa 15 ó 20 anys que se'n sembraren molts, a mils, perquè llavors eren rentables, no com ara. En aquell temps es pagava l'albercoc entre 3 i 5 pts. quilo i els jornals eren de poc més de 100 pts. cada dia. Comparant ara els preus, es veu que per anar en consonància amb la mà d'obra el preu de l'albercoc hauria de ser de 100 ó 125 pts. quilo.

Els preus a Calonge enguany han estat:

-Per secar a 7 pts. quilo.
-Per vendre a la balança a un promedi de 18 pts. quilo.

Preus baixos, molt més baixos que l'any passat que anaren a 25 pts. i també una anyada molt més dolenta, només una tercera part dels quilos del 1983.

Aquest any ha plogut i se n'esperava bona anyada, idò no, pocs i petits, tant que se n'han hagut de tudar molts perquè pel seu tamany no era comercialitzable.

A través dels comerciants de Ca'n Polla aquest any s'han recollits uns 45.000 quilos d'albercocs dels quals 14.000 eran per secar i el demés per dur a Mercapalma i d'allà es distribuïren com a fruita per tota l'illa.

Dels quilos per vendre a la balança es calcula que n'hi ha dos tercis que no son recollits als camps de Calonge, ja que se'n duen dels pobles veinats; de Santanyí, S'Alqueria Blanca, S'Horta, Ca's Concos i Es Carritxó.

Ja hem dit que l'albercoc que es ven per la balança es consumeix com a fruita de taula, però, que es fa del sec? Se sol exportar als països del nord d'Europa (Dinamarca, Noruega, Alemanya i d'altres). També n'hi ha al mercat nacional si bé no en consumeix gran quantitat. El pinyol també es comercialitza, serveix per fer torrons i coses per l'estil i el seu preu normalment és la meitat del de les ametles.

Es rentable? No, com quasi totes les coses del camp no és rentable pel productor, el pagès no en treu per tabac. La recollida s'ha de fer a mà i calculant que una parella amb un dia puguin recollir 500

quilos d'albercocs en treuran unes 10.000 pts. i no contam ni la feina que han duit tot l'any ni els abonos. S'enten que aquests són collits a l'albercoquer, perquè si s'arreglaven d'en terra seran més quilos però el preu és molt més baix.

I no acaba aquí la problemàtica, no. Molts d'albercoquers es moren, diuen que per mor de "S'escaravató" i aquest ve a causa de la sequedat. No sé si se n'han fet estudis però l'any passat que fou un any sec en moriren molts i enguany que ha plogut, també.

Vist així pareix que tot és negatiu, pensant amb el que es paga per les coses el que valen els jornals, sembla que el pagès només treu el mínim per viure. Però la gent de la pagesia ja té call a tot i sempre treu el carro endavant a força d'enginy i d'estar alerta.

Esperam i desitjam que els anys que vénen siguin més bons, que ho seran si Déu ho vol, i que l'economia de la pagesia arribi a estar a l'altura de les demés coses, que bé s'ho mereix.

CALA D'OR

Per les festes de Santa Maria del Mar es concediren els premis del II Certamen internacional de Pintura i Dibuix de Cala d'Or, organitzat per l'Associació de Veïnats. Toni Dionís obtingué el primer premi, amb l'obra "Pollença-1984" dotat amb 150.000 pts. El segon correspongué a l'obra "Pintura" del santanyíner Guillem Vidal Munar, dotat amb 75.000 pts. El tercer fou per "Playa del 84", de Mateu Bauçà, amb 60.000 pts. de dotació i el quart, amb 50.000 pts, fou concedit a Bartomeu Ventayol. El premi de dibuix "Picarol", dotat amb 25.000 pts, fou també per a Guillem Vidal.

Integraven el jurat les següents personalitats: Nana Berthelot, Marieta Gual,

Francisco Lagares, Rafel Perelló Paradelo, Miquel Pons, Jaume Porcel, Joan Riera Ferrari i, com a secretari, Perico Pomar.

També dins el marc ambiental de les festes hi hagué a Cala d'Or una interessant exposició d'escultures a la galeria Tina Best, que fou inaugurada el 21 de juliol amb una presentació de Miquel Pons. Les obres eren degudes a la mà dels artistes Remígia Caubet, Andreu Ferrer Mir, i Miquel Ferrer Monserrat. L'exposició, mostra antològica del bon gust i del "savoir fair", fou molt visitada i merescué els mil·lors elogis.

RENAULT

COMPRA - VENTA

VEHICULOS NUEVOS Y USADOS

Talleres

PONS - PERELLÓ

C/. Llaneras, 48 - Teléfono 653668
SANTANYÍ (Mallorca)

Bordoy

foto estudio

Mayoral, 15 - Tel. 653082 - SANTANYÍ

VIDEO

TRABAJOS INDUSTRIALES
REPORTAJES

CINEMATOGRAFIA :: FOTOCOPIAS

MURALES

Segons Zubieta, entrenador del Santanyí

«L'IDEAL SERIA PUJAR AMB EL MAXIM DE JUGADORS D'AQUI»

Dies enrera ens vàrem acostar a les instal·lacions que el Santanyí disposa al Poliesportiu Municipal, a fi de comprovar els darrers assajos de cara a la lliga que comença el dos de setembre. Assitírem a una intensa sessió de quasi dues hores de proves físiques, després de la qual conversàrem amicablement amb l'entrenador Zubieta sobre la imminent temporada, així com de la seva pròpia persona.

-Què tal responen, mister, els al·lotjats?

-Bé, molt bé. Estic bastant content ja que hi ha bona predisposició i ganes de començar el campionat.

-Per cert, que he sentit alguna veu un poc queixosa per això de la duresa d'aquests primers entrenaments...

-Això és normal. Som partidari de començar la temporada amb una bona base física, per a partir d'aquí anar donant entrada a la part tècnica i afiluar en aquella altra.

-Si li sembla, conti'ns un poc de la seva trajectòria esportiva i de la venguda al Santanyí.

-Fa un parell d'anys ja vaig estar a punt de venir a Santanyí, però per diversos motius no va ser possible. Ara, no hi ha hagut cap problema i sortosament he fixat pel club. Quant a la meua vida esportiva, et diré que una vegada acabada la meua etapa de jugador, em vaig posar a entrenar immediatament i així he seguit més o manco ininterrompudament. Una de les satisfaccions més importants va ser quan, entrenat el Porreres, pujàrem a Tercera Divisió Nacional, quan aquesta la jugaven quasi per complet equips peninsulars. En el partit

decisiu de la promoció eliminàrem el Turín de Rentería (Sant Sebastià), després d'haver perdut a casa seva per 3-0 i guanyar a Porreres per 5-0.

-Ha estat el Porreres el darrer equip que ha entrenat?

-Efectivament, els dos darrers anys ha estat el meu equip. En total l'he entrenat durant set temporades, ja que abans, exceptuant un petit interval, l'havia entrenat al llarg de cinc temporades.

Tornant al Santanyí, faig al·lusió a la joventut de la plantilla.

-L'ideal seria pujar amb el màxim de jugadors d'aquí, per això volem anar incorporant jugadors que vinguin del Jovenil. Falta que ells hi tinguin interès. -Hem de recordar que enguany són, ni més ni manco, que set els jugadors que han pujat al primer equip.

-De totes maneres, la gent de Santanyí vol veure guanyar i al seu equip als llocs més alts possibles...

-Intentàrem pujar a Tercera, però també cal que la gent tenguí paciència si això no s'aconsegueix.

-A la fi, sr. Zubieta, quina diferència hi troba entre l'actual Tercera i la Preferent.

-No n'hi ha gaire. Crec que de mitja taula per avall de la Tercera i de mitja cap amunt de Preferent, la diferència no existeix. Jo veig una lliga de Preferent molt igualada.

Igualada i, sens dubte, emocionant amb els nostres veïnats de Ses Salines, Campos, Lluçmajor...

TORNEIG ELS DIES 23, 24 i 25

Com a culminació de la preparació de la pretemporada, el CD Santanyí ha organitzat un atractiu torneig a celebrar els dies 23, 24 i 25 d'aquest mes, amb la participació dels següents equips i a les hores que s'indiquen:

Dia 23: Santanyí-Soladad, a les 21,30 h.

Dia 24: Campos-España, a les 21,30 h.

Dia 25: Partit per al primer lloc, a les 21,30 h.

DIRECTIVA I PLANTILLA

La junta directiva del CD Santanyí s'ha constituït de la següent manera.

President: Joan Camps; vicepresident primer: Damià Barceló, vicepresident segon: Joan Serra; vicepresident tercer: Bernat Picó; secretari: Toni Perona; vicesecretari: Joan M. Escalés; tresorer: Tomàs Miquel; vocals Indalecio Mañas, Miquel Picornell, Agustina Cladera, Gori

Sulu, Biel Oliver, Andreu Bonet, Lluc Lladó Damià Roig.

Entrenador Primer Equip: Josep Ma. Garcia "Zubieta"; entrenador Jovenils: Esteva Roig; entrenador infantils: Nofre Rigo; entrenador alevins: està per confirmar. Encarregats material: Pep "Sola" i Patiño.

Socis: quatre-cents vuitanta sis carnets.

La plantilla del primer Equip ha quedat així:

Baixes: Albertí, Alcazar, Vic, Medina, Ramírez I, Ramírez II, Vallbona, Comas, M. Angel Aguiló, M. Angel. En situació de retengut hi resta Pinto.

Altes: Durán (Andratx), Manjón (Ubeda), Rigo, Vicens, Vidal, Vadel, Cipirà, Oliver, Grimalt (Jovenil).

Continuen: Martínez, Adrover, Barceló, Camps, García, Roig, Amengual, Miquel, Ballester, T. Vidal, Pons.

AQUESTA PUBLICACIÓ
TE SOL·LICITADA LA
SEVA INTEGRACIÓ DINS
EL MOVIMENT
CULTURAL DE LA
PREMSA FORANA.

C.D. ALQUERIA: TEMPORADA 84-85

Després de la presentació dels equips el 28 de juliol va començar la temporada del CD Alqueria. Va ésser una presentació bastant concorreguda de socis. Ja dins l'acte el president Simó Bonet es dirigí als jugadors animant-los a repetir l'èxit de la temporada passada i si pot ésser superar-la. Posteriorment l'entrenador va dialogar amb els jugadors dels entrenaments.

La plantilla de l'equip

de 1a. regional quedava de la següent manera;

Porters: Toni i Rafi.

Defenses: B. Barceló, A. Rigo, J. Pons, J. Adrover, A. Vallbona (Jovenil), Carretero (Jovenil), Tòfol (Jovenil), M. Mas, J. Rigo.

Mitjos: Salom I, Salom II (Jovenil), D. Rigo, P. Medina (Santanyí), J. Adrover (Jovenil) i Gornals.

Davanters: Rosselló I, Rosselló II, G. Rigo, L. Rigo i M. Adrover.

Els partits programats per la pretemporada són els següents:

-12-08-84: S'Alqueria - Santanyí (0-2, gols de Nadal i Pep)

-19-08-84: Cas Concos - S'Alqueria

-24-08-84: Ses Salines - S'Alqueria.

-26-08-84: S'Horta - S'Alqueria

-02-09-84: S'Alqueria - Cas Concos (abans del partit se despatxaren els carnets de soci).

Els dos primers partits de lliga a Sa Teulera s'jugaren contra el At. Rafael el 09-09-84 a les 17,30 i el 23-09-84 amb el Verge de Lluc.

Respecte a l'equip juvenil fins el pròxim nombre no sortirà la composició de la plantilla perquè encara no està perfilada, si bé puc avançar que el debut a la lliga serà fora camp contra l'Sp. Sant Marçal.

Macià

RESULTATS DE LA REGATA DE WINDSURFING I DEL TORNEIG DE TENNIS DE SANT JAUME

El guanyador de la competició de windsurfing celebrada en aigües de Cala Figuera per la Mare de Déu del Carme, resultà el jove francès de l'escola de Cala d'Or, Michel. El primer classificat espanyol fou Enrique Mus, a considerable distància. Els premis foren lliurats el dia de la Festivitat pel president i vicepresident de l'Associació de Veïns de Cala Figuera.

Pel que fa al tradicional torneig de tennis de Sant Jaume celebrat a les pistes del poliesportiu, els

resultats dels partits finals foren els següents:

Categoria de fins a catorze anys:

S. Agustí Adrover, de Santanyí - Panadés, de Ses Salines: 6-4, 4-6, 2-6

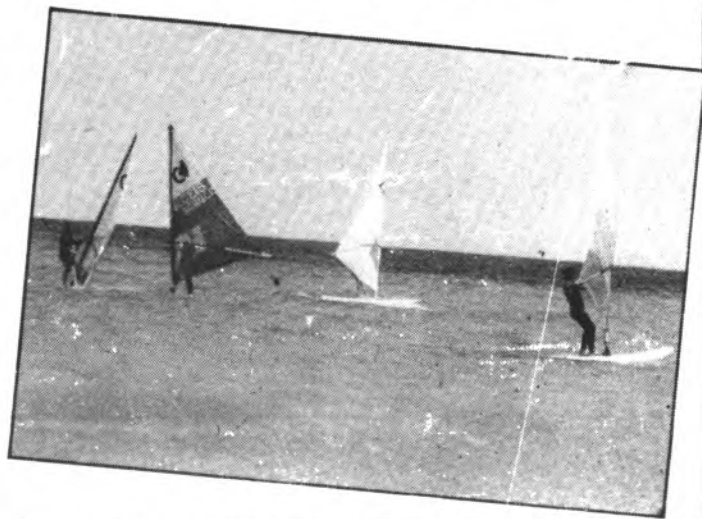
Categoria de catorze a setze anys:

M. Coll, de Santanyí, - Campins, de Santanyí: 6-2, 6-4.

Categoria de setze anys endavant:

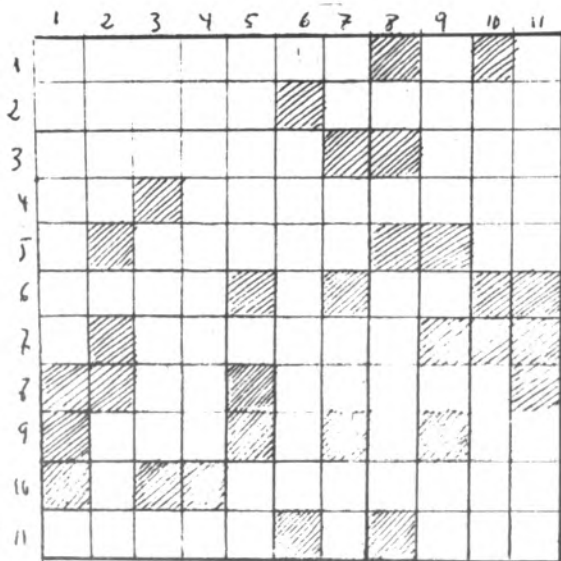
c. Adrover, de Santanyí - J. Gómez, de Campos: 6-2, 6-3.

S.M.

PASSATEMPS

JOC DE MOTS ENCREUATS

Horizontals

- 1.-Part del peu. Vocal. Consonant.
- 2.-Sentir ràbia. Disposició regular de les coses.
- 3.-De vosaltres. Al revés, fusta per cremar.
- 4.-Article contracte. Robar.
- 5.-Consonant. Fan llum. Es bo per menjar.
- 6.-Al revés, nom de peix. Consonant. Al revés, nota

musical.

- 7.-Vocal. Serveix per triturar-hi diverses substàncies.
- 8.-Al revés, partícula negativa. Al revés, porc.
- 9.-Al revés, nom de lletra. Consonant. Vocal. Al revés, interjecció, per cridar l'atenció a alguna persona.
- 10.-Vocal. Serveix per a netejar.
- 11.-Dur a terme una fun-

ció. Vocal. Té eficàcia.

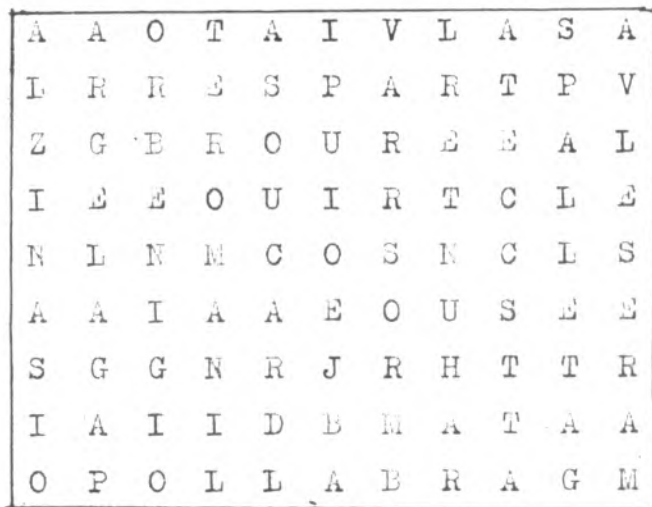
Verticals

- 1.-Serveix per netejar-se després de les menjades. Vocal.
- 2.-Crit prolongat d'algun animal. Consonant, Eixut.
- 3.-Ondulació del cabell. Què fa riure. Consonant.
- 4.-Unió legítima d'un home i una dona. Vocal.
- 5.-Equivocar. Consonant. Al revés, metall preciós.

6.-Consonant. Carta.

- 7.-Article neutre. Al revés; afirmació. Terminació verbal. Està bo.
- 8.-Consonant. Consonant. Al revés, serveix per beure.
- 9.-Recolz l'esquena contra una cosa. Consonant. Vocal. Al revés, acudeix a un lloc.
- 10.-Al revés, digerir. Poble amb alguna distinció.
- 11.-Poble de Mallorca. Pronom personal.

SOPA DE LLETRES

16 noms d'arbres i plantes dels nostres boscs.

SOLUCIONS DELS PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Horizontals

- 1.-Turmell. A.P.
- 2.-Odiar. Ordre
- 3.-Vostre. Oit.
- 4.-Al. Rapissar.
- 5.-L. Ciris. Pa
- 6.-Nom. S. Od.
- 7.-O. Morter
- 8.-In. Orrev
- 9.-Sci. L.O.le
- 10.-E. Raspall.
- 11.-Acció. A. Val

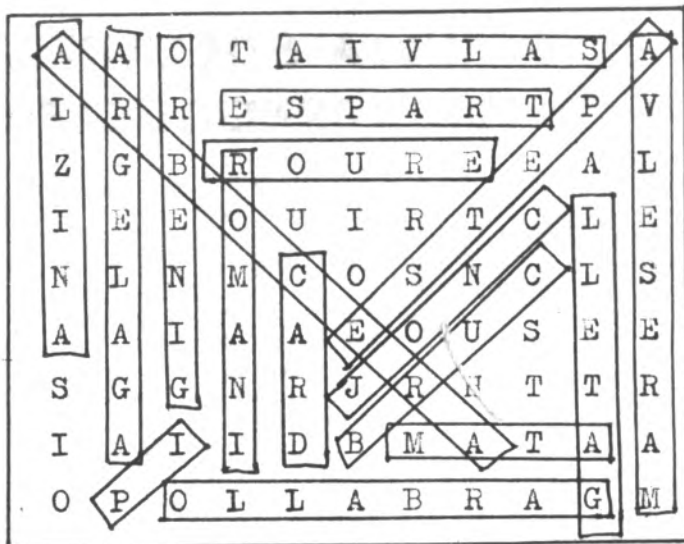
Verticals

- 1.-Tovalló A
- 2.-Udol. L. Sec
- 3.-Ris. Còmic. C
- 4.-Matrimoni. I
- 5.-Error. R. Ro.
- 6.-L. Epístola.
- 7.-Lo. Is. Er. Sa.
- 8.-R.S. Orrop
- 9.-Adós. D.E.Av.

- 10.-Riap. Vila
- 11.-Petra. Eil.

SOPA DE LLETRES

- Arbocera
Mata
Alzina
Argelaga
Estepa
Ginebró
Mareselva
Romaní
Sàlvia
Bruc
Card
Garballó
Jonc
Roure
Pi
Gatell

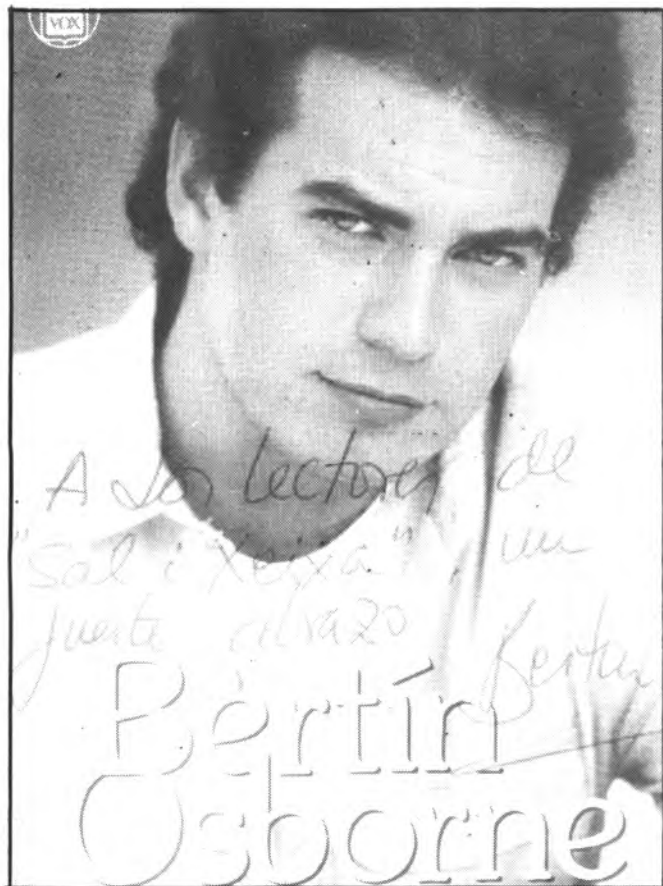

Solucions a les endevinalles

- 1: Un bagul
- 2: Una figa flor (neix essent figó)

- 3: Un caragol
- 4: La sal
- 5: Un porc senat

ENTREVISTES

Trobam a Bertin Osborne als baixos de l'escenari, a punt de començar l'actuació.

-Bertin, que t'ha semblat la rebuda que t'han feta.

-Molt efusiva, no esperava tanta gent. Quantes persones creus que hi ha?

Li contest més de tres mil. Fa cara d'espant.

D'entrada ens ha presentat a Sandra Domec, la seva esposa.

-Sandra, com veus tota aquesta bullícia que mou el teu marit.

-Ja hi estic acostumada; és part de la seva feina.

-¿Quantes actuacions et resten per fer aquest any a Mallorca?

-La d'aquesta nit és la darrera, he actuat solsament a dos llocs més de l'illa.

-¿Coneixes les nostres cales?

-Sí, doncs tenc uns amics a Porto Cristo i sovint passam per davant aquestes costes en un vaixell. Són molt hermoses.

L'estan avisant de que ha de començar a cantar, ens acomidam d'ell. Dedica una fotografia als lec-

tors de SAL i XEIXA.

-Saluda de part meua a tot aquest poble -ens diu-.

Així ho feim.

Després de que Angela Carrasco finalitzàs la seva actuació baixam al "camerino" i la trobam tota enviolada.

-Angela, que no estàs satisfeta de la teua actuació?

-Molt, però a la darrera cançó m'ha semblat sentir que la música feia coses rares, i això em posà histèrica.

Aquesta artista d'origen sudamericà es va mudar a Madrid per a estudiar arquitectura, i ja veis el que són les coses, en broma en broma ha acabat per esser un "monument"... de la cançó.

-Creus que al públic l'hi ha agradat el teu show?

-Sembla que sí, doncs ha estat molt atent i de més a més ha participat.

-De les cançons que cantes, n'hi ha alguna que tengui per a tu un record especial?

-Sí, el tema de Maria ...

Magdalena de l'obra "Jesucristo Superstar". Per cert ara es torna fer una altre versió, de la que són principals protagonistes Estíbaliz i Pablo Abaira.

-On vius normalment?

-A Madrid, però m'a-

gradaria molt poder viure a una illa tan bella com Mallorca.

Deixam a Angela Carrasco que descansi, i la felicitem per la seva actuació a Santanyí.

HUMOR

L'ART EN LA MATERIA

Seguint en l'intent de donar a conèixer el nostre patrimoni artístic ens acostam avui a la parròquia de Santanyí i ens deturam a admirar la nostra creu procesional de plata.

Aquesta joia del segle XVIII que tan sovint hem vist encapçalar les processons i altres solemnes funcions litúrgiques, fou obra da per l'argenter Ignaci Forteza, amb plata que la parròquia li portà, procedent d'altres objectes més antics, segons es desprèn del document que donam a conèixer i que es troba a l'Arxiu Parroquial de Santanyí:

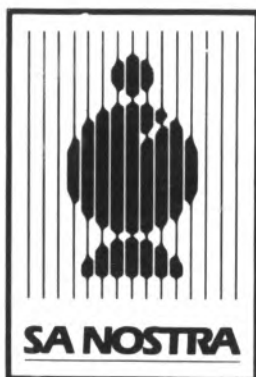
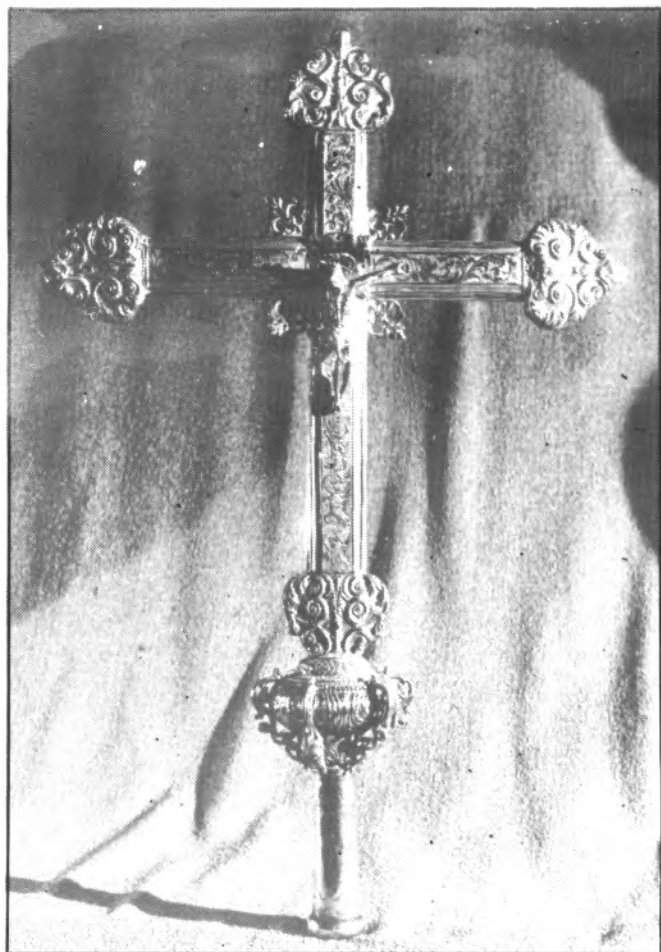
"El bax firmat fa fe y testimoni com Ignaci Forteza ha rebut en ma presència del Sr. Dn. Llorens Bonet pre. trenta dos lliures nou sous y quatre (diners) dic 32 11. 9 s. 4 d. y son acompliment per

mans de la creu de plata que ha fabricada dit Forteza per la iglesia pl. de la vila de Santanyí advertint que se ha agut raho de 6 unses y setse millaresos de plata que ha tingut de mes dit Forteza de la que se li entrega per la fabrica de dita creu que han valgut 9 11. 22s. les quals se li han dellevat de dites 32 11. 9s. 4 (d.) ; tambe se han de rellevar 4 s. 10 d. que ja tenia rebudes en dias pasats y per esta raho per compliment de dites 32 11. 9 s. 4 (d.) solament ha rebut are de dit sr. Dn. Llorens Bonet per compliment de ellas 16 11. 9 s. 4 d. i així quedan iguals.

Fet als 26 nbre. de 1.729.

Ignati Forteza
Testigo y a ruego Pedro
Gonzz."

Fotografia: J.P.

CAIXA DE BALEARS "SA NOSTRA"

EN LA MES AMPLA XARXA D'OFICINES
DE LES BALEARS VOS ATENEN
PERSONALMENT I AUTOMATICAMENT

EN EL TERME AMB TRES OFICINES:
SANTANYÍ, S'ALQUERIA BLANCA i
CALA D'OR

Cajero Automático

**SIRVASE
AUTOMATICAMENTE**